Jaargang 116. Woensdag, 19 Augustus 1857. No. 99.

GRONINGER COURANT.



ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

BUREAU VAN POLITIE.

Ter **herkenning gedeponeerd** de navolgende gevondene Goederen:

1) een **ZILVEREN ARMBAND** met een bruinen geslepen **STEEN**, gevonden in Februarij 1857.
2) een **VROUWEN ZAKDOEK**, gemerkt C, waarin een BREIWERK.
3) een **SLEUTELRING**, waaraan VIER SLEUTELS.
4) een **SCHOENMAKERS MAATSTOK.**

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 24 Junij.

In den avond van den 17den dezer werd, ter gelegenheid van de verjaring van den geboortedag van Hare Majesteit de Koningin, een luisterrijk bal en souper gegeven door zijne excellentie den gouverneur-generaal in het hôtel op Rijswijk, waarvan de gevel prachtig was geïllumineerd.

Aan het souper werd door zijne excellentie een feestdronk gewijd aan het voortdurend welzijn van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, en op den bloei en de welvaart van het doorluchtig Huis van Oranje. Deze feestdronk werd luide door de genoodigden toegejuicht, als een blijk van gehechtheid aan onze Vorstin en haar Huis.

— Door den gouverneur-generaal is bij de factorij van den Nederlandschen handel op Japan, op zijn verzoek, eervol uit zijne betrekking ontslagen, de adsistent der 2de klasse jhr. *K. Graafland;* voorts goedgekeurd, dat door het militair departement is geplaatst bij het 5de bataljon der infanterie (Samarang), de 2de luitenant der infanterie *J. H. van Roijen.*

— Vele gevallen van cholera en natuurlijke pokken hebben, vooral in de districten Buitenzorg en Bezoekie, plaats gehad.

— Op den 13den Junij is het eerste berigt met den electro-magnetischen telegraaf van Samarang naar Batavia overgebragt.

— Uit Amboina was gemeld, dat negen der in 1856 door de *Vesuvius* gevangen genomen zeeroovers, die uit de gevangenis werden gehaald om de doodstraf te ondergaan, amok hebben gemaakt en zich tot het uiterste hebben te weer gesteld, derwijze, dat men genoodzaakt is geweest om op hen te schieten, ten einde hen meester te worden, en sommige hunner, zwaar gekwetst, hunne straf hebben ondergaan.

— Den 6den April is op Banda eene hevige aardbeving ondervonden, en in de nabijheid der Moluksche eilanden den 13den Mei eene zeebeving waargenomen. Ook elders in den Indischen archipel zijn min of meer belangrijke aardbevingen bespeurd.

BRITSCH-INDIË.

Het per telegraaf reeds medegedeelde nieuws uit Indië levert, wel is waar, verslag van een zeer kritieken toestand, maar bevat tevens veel bemoedigends in het berigt van de voortdurende geestkracht en het standvastig weêrstand bieden der Engelschen. De dagteekeningen van het nieuws zijn van Bombay den 14den Julij en brengen geen later berigt van Delhi dan tot den 27sten Junij, op welk tijdstip de stad nog niet gevallen was. De muiters hebben herhaaldelijk uitvallen gedaan, doch werden steeds met groot verlies teruggeslagen. Zoo veel magt scheen hun ter dienste te staan, dat zij eene legerafdeeling tegen generaal *van Cortlandt*, volgens den *Morning-Post* een Duitschen generaal, die onder *Runjech*-Sing diende, in het noordwestelijke gedeelte, afzonden. Deze, op Jhansi en Hissar trekkende, versloeg hen echter op beide plaatsen, en bijzonder op laatstgenoemde plaats, ongeveer 170 Eng. mijlen van Delhi, waar de muiters 200 dooden achterlieten. Zoowel het leger te Delhi, als daar buiten, schijnt onder goede krijgstucht te staan en goed te vechten, doch niet bestand te zijn tegen den woedenden strijdlust der Engelschen, die door de gepleegde wreedheden ten toppunt geklommen is. In de belegerde stad zijn, volgens geruchten, menigvuldige zieken en gewonden en heerscht de cholera. Tevens was er versterking in het Britsche kamp aangekomen, terwijl generaal *Woodburn* de muiterij te Aurungabad gedempt had en de Punjaub rustig was. Ook bleven de inlandsche soldaten te Bombay en Madras welgezind, en den 2den Julij is te Calcutta de eerste bezending der voor China bestemde troepen aangekomen. Het ongunstigste nieuws is de muiterij der troepen te Moradabad, Tyzabad, Seetapore, Saugor, Nowgong, Banda, Tuttyghur, Mhow en Indore (in Delhi en Oude of Opper-Bengalen gelegen). Hoe gevaarlijk de toestand der Engelschen kan worden, indien de versterkingen en het geschut vooral niet in tijds aankomen, en het den muiters gelukt het beleg van Delhi te doen opbreken, zal ieder ligtelijk beseffen, daar de Engelsche magt voor Delhi slechts 7 à 8000 Europeanen sterk is, benevens 5000 getrouw gebleven inboorlingen, doch waarop denkelijk niet veel gerekend zal worden.

Volgens eene depeche uit Marseille, hebben de oproerlingen in Indië eenige honderde met levensmiddelen geladen vaartuigen vernield. Al[illegible] planters in de binnenlanden zijn geruïneerd.

RUSLAND.

Volgens de berigten uit Petersburg is tot eene vermindering der garde van 30,000 man besloten. Eene algemeene vermindering van het leger is waarschijnlijk.

Er wordt eene vloot uitgerust naar China.

Nog wordt van daar gemeld, dat even als de militaire koloniën in het Zuiden, wat het bestuur betreft, thans onder het ministerie der domeinen gesteld zijn, welke verandering binnen 3 jaren ten uitvoer gebragt worden, die zelfde verandering ook zal plaats grijpen met de militaire koloniën aan gene zijde van den Kaukasus, alwaar de 5 koloniën Manglis, Elisabeth, Breloklulsch, Tsarskolodez en Laghodeck onder burgerlijk beheer zullen geplaatst worden. Deze belangrijke verandering is oorspronkelijk geheel van Keizer *Alexander II* zelven uitgegaan.

— Zoo als men weet, houdt zich de Russische regering in het koningrijk Polen met het cijnspligtig maken der boeren bezig. De voorbereidende werkzaamheden van de desbetreffende commissiën zijn ten einde gebragt. Nadat de regering op de staatsdomeinen en aan de Russische generaals geschonkene goederen de boeren cijnspligtig gemaakt en eenige reglementen betreffende deze zaak uitgevaardigd had, werd onder *Uexkulls* leiding eene commissie benoemd tot bespoediging dezer maatschappelijke hervorming. Deze commissie heeft tweeërlei vragen in overweging te nemen, het cijnspligtig maken en het toekennen van grond aan de boeren. Zij heeft zich voor het eerste verklaard, en het plan hiertoe zal eerlang door den Keizer goedgekeurd worden. Zooveel is zeker, dat de boeren van den bodem zullen losgemaakt worden. Het tijdstip voor de opheffing van de zoogenoemde *Pansziszyna* (opbrengst van voortbrengselen van den grond) is in het plan nog niet vastgesteld. Het getal der reeds cijnspligtig gemaakte boerenfamiliën, op staatsdomeinen, bedraagt 60,000 (in het geheel zijn er aldaar 72,000 en op partikuliere goederen 123,000).

TURKIJE.

Het bezetten van het eiland Perim door de Engelschen heeft aanleiding gegeven, zoo als men weet, tot eene nota der Porte, waarin de regten des Sultans op dit eiland worden uiteengezet. In deze nota, verzekert men thans, moet de Porte vooreerst aangetoond hebben, dat zij nooit opgehouden heeft Perim te bezitten, sedert *Soliman II*, die in 1538 zijn gezag over al de eilanden der Roode Zee vestigde. De hoofden der Berbers, die het aan de Oost-Indische compagnie hebben afgestaan, hadden dus het regt niet om dezen afstand te doen, welke alzoo als niet geschied moet beschouwd worden. In weerwil echter van dit vertoog, blijven de agenten dier compagnie zich aldaar vestigen.

— In sommige kringen te Parijs begint men te fluisteren, dat graaf *Walewski* kandidaat is voor het souvereine bestuur over de Donau-vorstendommen. Men kan echter slecht vooronderstellen, dat Europa zulk eene louter Fransche benoeming zal goedkeuren.

Eene conferentie van baron *Hubner* met graaf *Walewski* is zeer gunstig afgeloopen. Zoo Oostenrijk al niet ten volle toestemt, dat de verkiezingen niet wettig zijn, stemt het toch toe in de vernietiging.

Dezer dagen zijn nieuwe instructiën gezonden aan den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel, den heer *v. Prokesch.*

Van eene half-officiële zijde wordt thans aangekondigd: »dat in Engeland op Osborne-house, *met goedvinden* van Oostenrijk, eene schikking is tot stand gebragt, waarbij wordt bepaald, dat de verkiezingen in Moldavië zullen worden vernietigd.

— Op den 30sten dezer maand en volgende dagen zullen in Wallachye de verkiezingen gehouden worden tot zamenstelling der vertegenwoordigende vergadering, welke de mogendheden met den wensch der bevolking ten aanzien van het haar te geven bestuur bekend moet maken. De opmaking der kiezerslijsten is den 30sten Julij j.l. afgeloopen; en daarbij schijnen de regelen en termijnen, die door de Europesche commissie gesteld waren, in acht te zijn genomen, zoodat er geene moeijelijkheden te vreezen zijn van zulken aard, als zich in Moldavië voorgedaan hebben.

GRIEKENLAND.

Vóór eenigen tijd besloten de Griekche Kamers tot eene vermindering der uitvoerregten op de krenten. Daar de Jonische eilanden deze vrucht ook in groote hoeveelheid uitvoeren en daaruit groote voordeelen genieten, besloot ook het Parlement van Corfu tot eene gelijke vermindering van regten, maar de Engelsche regering keurde zulks niet goed, waarop de Jonische handel eene petitie tot de Koningin van Engeland heeft gerigt, om ten deze nog wijziging te erlangen.

— De lord-commissaris der Jonische eilanden heeft den 3den Augustus te Korfu de zitting der wetgevende vergadering gesloten.

ITALIË.

De Koning van Napels heeft aan zekeren *Norman* concessie verleend tot het aanleggen van een onderzeeschen telegraaf tusschen Malta en Sicilië. De linie moet in 2 jaren voltooid zijn en Engeland zal het uitsluitend regt hebben, zijne depêches regtstreeks, zonder dat zij in Napels bekend worden, te verzenden. Daarvoor zoude de ondernemer eene geldelijke ondersteuning van de Britsche en Indische regering ontvangen.

— In Lombardije vertoonen zich de gevolgen van het concordaat al meer en meer. Dezer dagen werden te Pavia vier bekende en zeer geachte priesters in den ban gedaan, omdat zij zich openlijk tegen het dogma van de Onbevlekte Ontvangenis hadden verklaard, waarom zij door den bisschop van Pavia, mgr. *Ramazzotti*, in hunne betrekking werden geschorst. Daar zij echter bij hunne gevoelens volhardden, werd een proces tegen hen aangevangen, waarbij een der aangeklaagden, *Pavoni* genaamd, zijne meening zoo schitterend verdedigde, dat men algemeen geloofde, dat de bisschop van de voortzetting der zaak zoude afzien, om geen verder schandaal te veroorzaken. Maar dit was het geval niet. De zaak werd naar Rome overgebragt, hetgeen een ex-communicatie-bul tegen de vier priesters ten gevolge had. Het aanplakken van dit stuk op de deuren der domkerk te Pavia veroorzaakte een grooten volksoploop en slechts met moeite gelukte het der politie de rust te herstellen.

SPANJE.

De minister van financiën brengt eene reeks van wetsontwerpen in gereedheid, die gewis zeer goed zullen worden ontvangen. De wet op de desamortisatie is reeds geredigeerd en zal weldra in den ministerraad komen. Bij de opening der Kamers zal de heer *Barzanallana* mededeeling doen van zijne financiële plannen en de wijze, waarop hij de ingeslopen misbruiken wil doen verdwijnen en in het geëxploiteerde hulpbronnen bestendigen, die Spanje tot een der bloeijendste staten kunnen maken.

Naar luid van uit Rome te Madrid ontvangene berigten was het zeker, dat de acte, waarbij de eigendoms-afstand was erkend van goederen, die aan de kerk hadden behoord, reeds was opgemaakt. De Spaansche gezant, de heer *Mon*, was zeer gezien bij de pauselijke bewindslieden.

DUITSCHLAND.

Uit Weenen wordt gemeld, dat de verklaring van lord *Palmerston*, betreffende het misverstand in Konstantinopel nopens de Moldavische verkiezingen, aldaar geen ongunstigen indruk heeft gemaakt. Men vertrouwt alzoo, dat ook Oostenrijk zich aan de vijf mogendheden zal aansluiten, en dit vooruitzigt maakt een goeden indruk, vermits men ongaarne heeft bemerkt, dat Pruissen zich genoodzaakt heeft gezien om, in eene aangelegenheid van algemeen Europeesch belang, tegen Oostenrijk, de zijde van Frankrijk te kiezen.

Het Oostenr. kabinet stelt tevens een nieuw kiesstelsel voor. In hoeverre dit zal worden [illegible] nog te besien.

— Ten aanzien van het zegel op de dagbladen verneemt men, dat het zoowel staatkundige als niet staatkundige bladen zal treffen. Het zegel is voor de kleine dagbladen een doodsteek, maar treft de groote onbeduidend, daar deze in geval van zegeling, hunne exemplaren naar alle deelen des rijks franko kunnen verzenden.

— Aan de beraadslagingen van het internationale congres voor statistiek te Weenen zullen onder anderen uit Nederland deelnemen de heer *v. Baumhauer*, chef van het statistisch bureau, en de hoogleeraars *Ackersdijk* en *Vissering* uit Utrecht en Leiden.

— Graaf *Graziani* heeft, namens de Russische regering, te Weenen aanzienlijke bestellingen van locomotieven enz. gedaan, ten behoeve van de spoorweglijnen, die in de Krim worden aangelegd, uitsluitend met militaire oogmerken.

— De commissie in de Donau-oeverstaten, welke hare zittingen had gestaakt, omdat de commissarissen van Beijeren en Wurtemburg nieuwe instructiën verwachtten, hield den 10den weder eene zitting, welke ook door beide genoemde commissarissen werd bijgewoond. Omtrent de werkzaamheden dezer commissie meldt men weder, dat er weinig hoop bestaat, dat de gewigtige vraag, of de vrije scheepvaart en de vrije handel op den Donau zullen tot stand komen, op eene voldoende wijze zal beantwoord worden.

— De bevaarbaarmaking van den Weichsel en van de Sau bij Krakau en Jaroslau zal, krachtens een regerings-besluit, tot stand worden gebragt, ten einde het Warschauer-stoomscheepvaart-genootschap in staat te stellen die rivieren met stoombooten te kunnen bevaren.

— Uit Montenegro verneemt men, dat aldaar een keurcorps van 1800 man, onder bevel van den broeder van prins *Daniëlo*, wordt opgerigt. De eerste handeling van dit corps zal bestaan in de inning der verdubbelde belasting, welke een groot deel der inwoners weigeren te voldoen.

— De Koning van Pruissen heeft den Nederlandschen bondsgezant, den heer *v. Scherff*, de roode Adelaarorde 1ste klasse, en den gevolmagtigde des Konings der Nederlanden bij de militaire bonds-commissie, generaal-maj. *v. Panhuys*, de ster van de roode Adelaarorde 2de kl. geschonken.

— Naar men verneemt, is prinses *Stephanie*, dochter van den prins *van Hohenzollern Sigmaringen*, bestemd tot gemalin van Z. M. Don *Pedro*, Koning van Portugal. Op het kasteel te Dusseldorp, alwaar deze prins met zijne familie woont, worden reeds toebereidselen gemaakt naar aanleiding van deze op handen zijnde verbintenis.

— De stad Bojanowa is Donderdag namiddag door een brand geteisterd, waarbij 350 huizen in de asch gelegd en 2000 menschen zonder huisvesting geraakt zijn. Het station is behouden gebleven. Bojanowo ligt in de provincie Posen, in het district Kröben, tusschen Rawicz en Lissa, in de nabijheid van Reisen; de spoorweg van Breslau naar Posen loopt door Bojanowo en heeft daar een station. De stad telt omstreeks 420 huizen en 2200 inwoners.

— Betreffende den moord, die den 26sten Julij j.l. in Hannover is gepleegd op een Israëlietisch koopman, *M. Blumenthal*, wonende te Springe, wiens lijk onder Bredenbeck gruwelijk is mishandeld geworden, wordt thans uit dat koningrijk vermeld, dat de gesignaleerde *W. Weinrich* in Hannover is aangehouden, doch zich van het vermoeden van moord heeft gezuiverd door zijn alibi te bewijzen. Hij heeft echter bekend een diefstal in het ambt Burgwedel te hebben gepleegd, waarvan hij mede verdacht werd.

— Zoover men thans de berigten over de oogsten kan overzien, maakt het geheele Zuidelijke, Westelijke en Midden-Europa een zeer goeden graanoogst, welke buitengewoon vroeg en onder de gunstigste omstandigheden, wat het weder betreft, kan binnengebragt worden. In geen jaar sedert 1845 heeft zich de aardappelziekte in zoo geringen graad vertoond als in het tegenwoordige. Ooft is overal in zeer zeldzamen overvloed gedijd, en zoo zal door dit gedijen van de aardappelen en het ooft, de graanconsumtie wezenlijk verminderd worden. Wijn belooft alom, zoowel wat kwaliteit als wat kwantiteit betreft, een bijzonder uitmuntend resultaat. De tarwe-oogst in Spanje, Frankrijk, Groot-Brittanje, Italië, Hongarije, Zuid-Rusland, Egypte en ten deele ook in N.-Amerika is sedert 1850 niet zoo gezegend uitgevallen, als in dit jaar. Daarentegen heeft door de groote droogte de roggeoogst in N.-Duitschland en de Russische Oostzee-provinciën geleden, zoodat deze landen waarschijnlijk uit het binnenland van Rusland, uit Polen en Hongarije aanvoer zullen noodig hebben in plaats van uit te voeren.

— De gunstige uitwerking, welke de jongste regenbuijen op het veldgewas en de weilanden hebben voortgebragt, heeft zich niet tot den waterstand van den Mein uitgestrekt, waar de scheepvaart nog altijd belemmerd blijft. Dit is mede nog op den Rijn en den Moezel het geval. Op laatstgenoemden stroom was de waterstand sedert meer dan eene eeuw niet zoo laag als thans. In de bedding is onlangs eene rots zigtbaar geworden, op welke het jaartal 1733 is uitgehouwen en die de oudste lieden zich aldaar niet herinneren geheel boven water gezien te hebben. Op last der regering is nu ook het jaartal 1857 op die rots uitgehouwen.

GROOT-BRITTANJE.

Bij de beraadslaging over de Oost-Indische zaken, in de zitting van het Lagerhuis van Dingsdag, heeft de generaal *de Lacy Evans* met den meesten nadruk aangedrongen op het zenden van nog veel meer troepen naar O.-Indie, dan tot dus ver derwaarts bestemd waren. Naar zijne meening behoorden ook van de militaire stations buiten het koningrijk, bepaaldelijk uit de garnizoensplaatsen in de Middellandsche zee, van de Kaap de Goede Hoop uit Canada en andere koloniën, de beschikbare regementen met den meesten spoed naar Indië overgebragt te worden. Te meer was dit noodig, omdat de manschappen, die thans van hier derwaarts gezonden worden, meerendeels nog niet in den wapenhandel geoefend zijn. Hij beklaagde zich voorts, dat het nu weder ontbrak aan de noodige transportmiddelen om onverwijld troepen naar de ver afgelegen landen, waar hunne tegenwoordigheid zoo dringend gevorderd werd, over te voeren, en hij raadde daarom aan, dat de in de Middellandsche zee beschikbare corpsen over Egypte, als den naasten weg, den togt naar de Roode zee zouden aannemen, van waar zij verder met minder oponthoud naar Indië overgebragt zouden kunnen worden.

Lord *Palmerston* beantwoordde den heer *Evans* uitvoerig. Aangaande de aanstalten tot herstel der orde in Indië zeide hij, dat de troepen, welke uit Engeland of uit de koloniën naar Indië gezonden waren, te zamen eene krijgsmagt van omstreeks dertig duizend man uitmaakten. Er was gevraagd, waarom die troepen rondom de Kaap de Goede Hoop gezonden werden en niet den veel korteren weg over Egypte

namen. Hij gaf toe, dat het oppervlakkig zeer raadzaam scheen, de troepen over de Roode zee te zenden, en hij geloofde ook niet, dat daartegen eenig het minste bezwaar bij de Turksche of bij de Egyptische regering zou bestaan; doch om een eenigermate belangrijk aantal militairen met leeftogt en krijgsbehoeften eerst door de woestijn van Egypte en vervolgens door de Roode zee te kunnen vervoeren, was veel materieel, als wagens, transportschepen, noodig, hetwelk er óf niet óf eerst over geruimen tijd beschikbaar zou zijn, daargelaten nog, dat de vaart op de Roode zee soms voor zeilschepen zeer gevaarlijk en voor de gezondheid der schepelingen nadeelig was. Uit dien hoofde was het twijfelachtig, of de troepen over Egypte spoediger Indië zouden bereiken dan langs de Kaap.

In dezelfde zitting is, in antwoord op eene vraag, door den minister van binnenlandsche zaken gezegd, dat het gouvernement in de eerstvolgende parlementszitting eene wet tot hervorming van het gemeentebestuur van Londen zou voordragen.

In de zitting van het Hoogerhuis van Donderdag avond heeft lord *Clarendon*, op eene interpellatie van lord *Clanricarde*, dezelfde verklaringen gedaan als lord *Palmerston* in het Huis der Gemeenten nopens de kwestie der Donau-vorstendommen. Hij zeide, dat de zaak geschikt zal worden, en dat de verkiezingen in Moldavië zouden worden vernieuwd.

In de zitting van het Lagerhuis van Vrijdag heeft de heer *Estcourt* gesproken tot aanbeveling van den spoorweg langs den Euphraat; de heer *Crawfort* beval den Suez-spoorweg aan. De heer *Gladstone* en lord *Palmerston* verklaarden zich tegen het verleenen door de regering van subsidie aan vreemde ondernemingen. Lord *Palmerston* noemde het Suez-plan schadelijk voor Engeland en Turkije. *Gladstone* ondersteunde die laatste meening. Lord *John Russell* verklaarde zich tegen de vereeniging der Donau-vorstendommen en deed uitkomen, dat Engeland en Oostenrijk aan de Porte hadden toegezegd haar te zullen beschermen, indien zij de vereeniging der verkiezingen weigerde. Lord *Palmerston* gaf daarop een ontwijkend antwoord, doch zeide op eene vraag van den heer *Gladstone*, dat de zes mogendheden, met inbegrip van Oostenrijk, het eens zijn om te eischen, dat in de vorstendommen nieuwe verkiezingen plaats hebben.

In het Hoogerhuis heeft lord *Ellenborough* het ministerie ten laste gelegd, dat het de geheele militie niet onder de wapenen geroepen heeft, ten einde in de crisis te voorzien, ontstaan door de gebeurtenissen in Indië.

Lord *Panmure* heeft daarop geantwoord, dat de regering voornemens was 9000 miliciens onder de wapenen te roepen, en bij het Parlement de noodige aanvraag te zullen doen, indien men later een grooter getal manschappen noodig had. Het leger zou, volgens zijne verdere verklaring, jaarlijks aangevuld worden met 20,000 man, opdat de staat des legers op een goeden voet blijft. Ten slotte heeft de minister van oorlog verklaard, dat de berigten uit Indië over het geheel genomen zeer gunstig zijn.

De kolonel *Sykes* heeft een brief uit Peshawur voorgelezen, waarin de gelukkige omstandigheid bevestigd wordt, dat aan de verschrikkelijke muiterij der inlandsche soldaten de eigenlijke bevolking geen deel genomen en zelfs weinig sympathie daarvoor aan den dag gelegd heeft.

De wet op het onder de wapenen roepen van een deel der militie is in comité van het Lagerhuis aangenomen.

— Sir *Colin Campbell* is den 28sten Julij te Aden aangekomen, en generaal *Windham* verlaat den 20sten Aug. e.k. Londen, om in Indië een commando op zich te nemen.

— De gouverneur-generaal van Indië heeft eene kennisgeving gedaan, dat de ratificatiën van het tusschen Engeland en Perzië gesloten vredestractaat den 2den Mei te Bagdad gewisseld zijn. Uit dat document blijkt, dat de Engelsche troepen, om den Perzischen bodem te verlaten, slechts wachten op de uitvoering van de voorwaarden van het tractaat door Perzië.

— Het plan der Engelsche regering, om een vreemdenlegioen voor Oost-Indië aan te werven, schijnt inderdaad verwezenlijkt te zullen worden; en even als tijdens den oorlog met Rusland, zal ook nu Helgoland een werfstation worden. Reeds moeten van wege de Engelsche regering onderhandelingen geopend zijn met verscheidene te Hamburg en in den omtrek dier stad wonende, voormalige Sleeswijk-Holsteinsche officieren.

— Een aanzienlijk deel van de tot aflossing van den Sondtol bestemde £ 1,125,000 is, volgens de *Times*, in de laatste dagen aan den Londenschen agent der Deensche regering ter hand gesteld. Men zegt, dat de gelden niet naar Denemarken gezonden, maar aangewend zullen worden tot gedeeltelijke delging van de vroeger in Engeland gesloten leeningen.

— De tot de vloot voor het leggen van den Atlantischen telegraafdraad behoorende oorlogsstoomer *Cyclops* heeft Vrijdag van Valentia de tijding gebragt, dat de kabel van den telegraaf beschadigd en een stuk van 300 mijlen verloren is, waarvan echter een gedeelte weder kan opgevischt worden.

Dit voorval wordt toegeschreven aan de sterke spanning van den kabel door den geweldigen benedenstroom der zee, bij eene diepte van ongeveer twee mijlen; die spanning was zoodanig, dat de voorsteven der *Niagara* onder water getrokken werd. De schepen, die met het uitbrengen van den kabel belast waren, zijn te Plymouth uit zee teruggekomen. Het jaargetijde is nu reeds te ver gevorderd om de onderneming te hervatten; maar men houdt zich steeds verzekerd, dat zij eenmaal gelukken zal.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag zijn tegen het aanbreken van den dag te Londen en ook op andere plaatsen in Engeland buitengewoon hevige onweêrsbuijen losgebarsten, vergezeld van zware regens, die zeer nadeelig waren voor den oogstarbeid, behalve de aanmerkelijke schade, door de regens hier en daar veroorzaakt.

Op den spoorweg tusschen Newark en Retford waren, door het overstroomen van de Trent, de spoorstaven los geweld, waarvan het ongelukkig gevolg was, dat een in stikdonkeren nacht voortsnellende spoortrein, te midden van ontzettenden donder en bliksem, uit het spoor vloog en gedeeltelijk in den plas omstortte, waarbij eenige personen gekwetst werden. De reizigers worstelden met al hunne krachten, om uit het gevaar te geraken, te midden der luide kreten van vrouwen en kinderen.

Te Lincoln hield het onweder met eene hevigheid als van eene keerkring-luchtstreek gedurende tien uren aan.

FRANKRIJK.

De plegtige inwijding van de Louvre had Zaturdag plaats. Te 2 uur verschenen de Keizer en de Keizerin. Zij namen plaats op de voor hen op eene verhevenheid gestelde stoelen en werden door luide juichkreten begroet. Daarop las de minister van staat, *Fould*, tot den Keizer gewend, een overzigt voor van de nieuwe werken, welke aan de Louvre waren volbragt en noemde de namen der kunstenaars en werklieden, die door hun talent, ijver en het aandeel, dat zij aan de voltooijing van de Louvre hadden genomen, aanspraak op belooning hadden. Bij het noemen van elken naam ontving de genoemde uit naam des Keizers de toegedachte belooning. Tweehonderd medailles werden buitendien uitgereikt aan beambten, agenten, werklieden, enz.

Toen de uitdeeling geëindigd was, nam de Keizer het woord en wenschte met luide, heldere stem, op de hem eigen treffende wijze, het land geluk met de voltooijing van de Louvre, dit waarlijk nationale gedenkteeken. Waarlijk nationaal noemde hij het, vermits alle regeringen, welke in Frankrijk elkander hadden opgevolgd, het als eene zaak van eer beschouwd hadden de Louvre te voltooijen. Het eigenaardig karakter eener natie openbaart zich in hare staatsinstellingen en gebouwen. In de middeleeuwen was de heerscher door wallen en verdedigingsmiddelen omgeven, doch weldra waren, dank zij de vorderingen der beschaving, deze oorlogswerktuigen vervangen door meesterwerken der kunsten en wetenschappen. Ook de geschiedenis der gebouwen heeft hare philosophie. Zoo had het comité van algemeen welzijn het werk van *Lodewijk XI* en *Richelieu* voltooid, en terwijl het de vernietiging van het overblijfsel van het feodale stelsel volvoerde, was het instinctmatig door hetzelfde gevoel gedreven, dat de regering van 1848 bezielde, toen zij de voltooijing van de Louvre beval.

De Keizer en de Keizerin, gevolgd door de prinsen en prinsessen der keizerlijke familie en de overige schitterende vergadering, verwijderden zich te 3½ uur. De trein begaf zich over het plein van de Louvre door de ingangspoort der kolonnade, over de straat Rivoli, door het paviljoen Richelieu en over het Carrouselplein naar de Tuilerien terug. Na afloop der inwijdingsplegtigheid werd in dezelfde zaal aan de kunstenaars, aannemers en voornaamste arbeiders, die aan de voltooijing van het gebouw hebben deelgenomen, een diné gegeven.

De volksfeesten, ter gelegenheid van dezen dag gegeven, werden door geen fraai weder begunstigd, daar het den geheelen dag zeer sterk heeft geregend. Zij lokten niettemin talrijke toeschouwers, gelijk dit bij soortgelijke gelegenheden steeds het geval is; alles liep in de beste orde af. Of het vuurwerk, waarvan men groote verwachting heeft, zoude kunnen worden afgestoken, betwijfelt men, alhans indien de regen aanhield.

Het ontgaat de aandacht niet, dat de gezant *Thouvenel* niet wordt opgegeven onder de personen, die, bij gelegenheid van het feest van den dag, eene onderscheiding hebben erlangd. Evenmin, dat de Keizer bij zijne aanspraak wel heeft gewaagd van de monarchale beginselen welke door de bevolking van Frankrijk worden beleden, maar niet van de democratische, die nog geenszins door een groot deel dezer bevolking worden verloochend.

Van de 1142 veroordeelden, tot wie de gratie van Keizer *Napoleon* zich heeft uitgestrekt ter gelegenheid van dit feest, behooren 932 tot de bagnos en andere straf-établissementen, terwijl de overige 210 meerendeels wegens politie-overtredingen veroordeeld waren. Van de laatsten hebben de meesten algeheele vergiffenis bekomen.

— Donderdag is er eene ministeriële raadsvergadering gehouden, onder voorzitterschap van den Keizer, waarin de graaf *Walewski* voorlezing heeft gedaan van de nieuwe instructiën, die aan onzen gezant te Konstantinopel, den heer *Thouvenel*, zullen worden gezonden, en waarvan de korte inhoud hem, na de vergadering, per telegraaf is gezonden. Men denkt, dat de staatkundige betrekkingen met de Porte tegen het einde van Augustus weder zullen worden hersteld.

— Bij een besluit van Keizer *Napoleon* van den 12den dezer is bepaald, dat aan alle Franschen en buitenlanders, die in den tijd van 1792 tot 1815 onder de Fransche vlag, te land of ter zee, de wapenen gevoerd hebben, een bronzen gedenkpenning, tot herinnering aan de groote oorlogen van dat tijdvak, gegeven zal worden.

— Het belang dat de handel kan trekken uit eene handelsgemeenschap met Cochin-China, Thibet en andere oorden in Azië, heeft den Keizer doen besluiten eene commissie te benoemen, welke zal onderzoeken, op welke wijze het best aan deze behoefte kan worden voldaan. De leden, welke deze commissie uitmaken, bestaan uit hooge ambtenaren bij de departementen van marine en oorlog.

— *Carpentier*, *Grellet*, *Parod* en *Guérin* zijn, ter zake van den ten nadeele der spoorwegmaatschappij gepleegden diefstal, naar het hof van assises der Seine verwezen, dat zich eerstdaags met de behandeling der zaak zal bezig houden.

— De Keizer heeft aan den zeeschilder *Gudin* eene schilderij besteld, voorstellende Zr. Ms. aankomst op het eiland Wight.

— *Tibaldi* zal in het laatst dezer week op de *Railleur* naar Nieuw Caledonië worden gevoerd.

— De Spaansche effecten worden sedert Donderdag niet meer ter Parijsche beurze genoteerd. Deze maatregel is door de wissel-agenten genomen, ten gevolge van de vele valsche obligatiën die op alle hoofdmarkten van Europa in omloop zijn.

— In Frankrijk heeft men 1037 drukkerijen en 1092 dagbladen. De drukkerijen geven in Frankrijk aan 9500 zetters arbeid, waarvan alleen te Parijs 2600; wijders heeft men 4000 drukkersgezellen en 900 correctoren. De drukkerij van *Alfred Mame en Co.* te Tours heeft 22 snelpersen, zij drukken dagelijks 350 riem papier. De waarde der jaarlijks uitgegeven werken wordt op 25 millioen geschat, de productie der 81 drukkerijen te Parijs worden begroot op 15,247,211 frs.

BELGIË.

Het hof van appèl te Brussel heeft een belangrijk arrest gewezen in eene zaak, die van het hoogste gewigt is voor den kunstschilder. De kunstkooper *Cremetti*, aldaar, had voor de som van 29 fr., met inbegrip der lijst, een landschap verkocht, geteekend met den naam van *M. Kuytenbrouwer*. Deze heeft daarop den heer *Cremetti* voor de regtbank gedagvaard, ter betaling van schadevergoeding voor het misbruiken van zijnen naam. De regtbank, en in hooger beroep het hof van appèl, hebben den eisch toegewezen, overwegende, dat een kunstkooper, die eene schilderij te koop biedt of verkoopt, valschelijk met den naam eens kunstenaars geteekend, tegenover dezen een misbruik pleegt, waarvoor hij schadevergoeding behoort te betalen; dat een kunstkooper zich behoort te verzekeren van de echtheid der schilderijen, die hij verkoopt, en dat hij zich niet van zijne verantwoordelijkheid kan ontslaan, onder voorgeven, dat hij de door hem verkochte schilderij zelf gekocht heeft.

— Een zonderling verschijnsel, dat men onlangs in sommige tuinen van de boulevard d'Avroy heeft waargenomen en 't welk bestaat in eene zeer groote verhitting van den grond, heeft de aandacht van bevoegde personen getrokken. De algemeene gezondheidsraad te Luik heeft uit zijn midden eene commissie benoemd, om de oorzaken daarvan op te sporen. Ook de klasse der wetenschappen der Belgische akademie, heeft er zich in hare laatste zitting mede bezig gehouden. De hoogleeraar *Schwan* heeft in eene vergadering van dat ligchaam deswege eene zeer belangrijke mededeeling gedaan, welke hierop nederkomt: »Een gedeelte van den grond achter de kaai van Avroy en de kerk St. Jacques gelegen, is sedert eene maand merkelijk warmer geworden en de temperatuur daarvan tot 40 gr. R. gestegen. Deze verwarming van den grond, welke zich over eene lengte van 200 tot 300 ellen uitstrekt en eene breedte en diepte heeft van 4 a 5 voet, doodt alle planten, bederft de levensmiddelen, welke zich in de naburige kelders bevinden en op dezelfde hoogte liggen en houdt plotseling op bij de diepte waar men eene kleilaag vindt.

»Van waar komt deze gloeijing? Tot heden heeft men allerlei vooronderstellingen geopperd, welke echter alle even onwaarschijnlijk waren? Vermoedelijk is er eene scheur in de inwendige bedding van het terrein ontstaan, waardoor van lieverlede waterstofgas door de kleilaag is heengedrongen, dat eene soort van gloeijing of brand doet ontstaan, naarmate het gas in aanraking met de lucht komt.

»De sterke muffe lucht, welke de grond ontlaadt en waarschijnlijk door het bederf van organische stoffen ontstaat, geeft aan deze vooronderstelling veel waarschijnlijkheid."

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 17 Augustus.

De wet tot regeling van het lager onderwijs is, zooals te verwachten was, reeds door den Koning bekrachtigd, en zal, onder dagteekening van den 13den Augustus, in het Staatsblad verschijnen.

— Bij besluit van den 13den Augustus heeft Z. M. bepaald, dat de tegenwoordige vergadering van de Staten Generaal zal worden gesloten op Woensdag den 26sten Augustus a.s.

De min. van binnenl. zaken is gemagtigd, zich op het bepaalde tijdstip te begeven in de vergadering der Staten Generaal, ten einde in vereenigde zitting der beide Kamers die vergadering in 's Konings naam te sluiten.

— De *Staats-Courant* deelt een overzigt mede van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand Julij, afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden van 1857, in vergelijking met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken, waaruit blijkt dat deze hebben opgebragt: Directe belastingen, over de zeven eerste maanden van 1857, *f* 10,267,383.76, over de zeven eerste maanden van 1856, *f* 10,364,900.34; — in- en uitgaande regten en scheepvaartregten, 1857 *f* 2,477,658.91, 1856 *f* 2,419,374.64; — accijnsen, 1857 *f* 9,823,438.52⁵, 1856 *f* 8,995,908.35; — waarborg en belasting der gouden en zilveren werken, 1857 *f* 167,122.56, 1856 *f* 160,956.63⁵; — Indirecte belastingen, 1857, *f* 7,330,455.23⁵, 1856, *f* 7,552,336.40⁵; — posterijen, 1857 *f* 1,003,126,46, 1856 *f* 956,119.21⁵; — staatsloterij 1857, *f* 275,089.00, 1856 *f* 274,155.50; — totaal generaal, 1857 *f* 31,344,274.45, 1856 *f* 30,723,750.98⁵.

— Naar men verneemt, zal H. M. de Koningin tegen het laatst dezer maand weder eene buitenlandsche reis ondernemen en wel naar Wurtemberg, ten einde een bezoek af te leggen bij Hr. Ms. vader, Z. M. den Koning van Wurtemberg.

— Naar men verneemt, is door de vereeniging van gemeentesecretarissen, aan ieder secretaris der hoofdplaats van een kanton gezonden:

1. Een concept-adres aan den Koning, houdende verzoek om eene rijks-jaarwedde, en wel op grond, dat vele gewigtige werkzaamheden, zoo als o. a. militie en schutterij, het patentregt en kadaster, de jagt en visscherij, het bevolkingsregister, enz., door den gemeente-secretaris ten behoeve van het rijk verrigt worden;

2. Een dergelijk adres aan den Koning, houdende verzoek tot wijziging van art. 95 der gemeentewet, in dien zin, dat het slot daarvan aldus worde gelezen: »en, nadat gedeputeerde staten zijn gehoord, geschorst en onder onze goedkeuring zijn ontslagen."

Genoemde vereeniging verzoekt de genoemde stukken onder de ambtgenooten in ieders kanton te doen circuleren, met uitnoodiging zoodanige adressen aan Z. M. in te dienen.

— Te Roermond heeft men op nieuw proeven genomen met brandkasten uit de fabrijken van de heeren *Böcker en Co.* en *Giesbers en van Deun*, beide aldaar gevestigd. Gedurende eenige uren werden zij aan een hevig vuur blootgesteld, ten gevolge waarvan de kast uit de laatstgenoemde fabrijk uit elkander sprong. De andere kast hield stand, maar bij de opening op den volgenden dag, was de inhoud evenwel tot stof verbrand.

— Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de kantonnale kiezers tegen den 20sten dezer opgeroepen zijn tot het kiezen van afgevaardigden voor de nieuwe staten.

ASSEN, 17 Augustus.

De onlangs op nieuw plaats gehad hebbende verkiezing van den heer mr. *S. Hellinga Tonckens*, tot lid van de prov. staten van dit gewest, zal welligt op nieuw vergeefs zijn. Het bureau van stemopneming n.l. heeft in het proces-verbaal opgemerkt, »dat de lijsten der kiezers, die stemden, behoorende bij de processen-verbaal van inlevering van stembriefjes in de onder-kiesdistricten Gieten en Smilde, elk slechts door één stemopnemer, in plaats van door de voorzitters met de beide stemopnemers, volgens art. 48 der kieswet, waren geteekend; terwijl door de stembureaux der gemeenten Norg, Gieten, Eelde, Zuidlaren, Gasselte en Rolde slechts zijn overgelegd eene der lijsten, bedoeld bij art. 48 en 53 der kieswet."

— J.l. Donderdag is te Emmen eene vergadering gehouden van de marktgenooten van Noord- en Zuidbarge; daarin is besloten, om drie duizend bunders veen, nl. het Oostelijke en het Westelijke blok, te verdeelen naar een daarbij voorliggend plan; het Oostelijke zal op het Oranjekanaal en het Westelijke op de verlenging van het Hoogeveensche vaart moeten afvoeren. De kosten van het hoofdkanaal in het westelijke blok zijn op *f* 200,000 à *f* 250,000 geraamd.

Er is eene commissie benoemd om de vereischte werkzaamheden uit te doen voeren, bestaande uit de heeren: mr. *L. Oldenhuis Tonckens*, te Emmen; *H. F. Gosselaar*, te Assen en *K. Ensing* te Noordbarge, terwijl aan deze commissie mede is opgedragen, om deze 3000 bunders in veenplaatsen te leggen en daarna onder de belanghebbenden te doen verloten.

Na deze verdeeling blijven er nog omstreeks 9000 bunders onverdeeld over. (*Dr. Cour.*)

GRONINGEN, 18 Augustus.

Bij besluit van den 12den Augustus j.l. heeft Z. M. goedgevonden, aan eene commissie uit de staten van Groningen, belast met de voorbereiding van al wat noodig zal zijn om voor de provincie concessie te vragen tot den aanleg en exploitatie van eenen spoorweg van Groningen over Winschoten naar de Hannoversche grenzen enz., magtiging te verleenen om na de gesloten zomervergadering der staten hare werkzaamheden voort te zetten.

— Door Z. M. is benoemd tot kommandant van het corps pontonniers te Zutphen, de heer TICHLER, thans majoor bij het reg. vestingartillerie, alhier in garnizoen.

— De ijzeren draaibrug bij de Apoort is thans hersteld, zoodat de passage weder geopend is, waardoor een groot ongerief voor de voerlieden is weggenomen.

— In de algemeene vergadering van het Nederlandsch onderwijzers-genootschap den 14den te Dordrecht gehouden, werd door den voorzitter aan den heer H. D. MUNTINGA, onderwijzer te Westerlee, prov. Groningen, de uitgeloofde som (*f* 100) overhandigd voor zijn, verleden jaar bekroond, antwoord op de navolgende prijsvraag: *het Nederl. onderw.-gen. vraagt een betoog, dat het onmogelijk is, een goed lager onderwijs te geven in ons Vaderland, aan de kinderen der Christenen, zonder dat daarbij het Christelijk beginsel worde ter sprake gelegd.*

— In de raadsvergadering te *Winschoten* van Vrijdag is de heer G. A. VENEMA, burgemeester dier gemeente, benoemd tot curator van het gymnasium aldaar.

— De zucht tot landverhuizing bestaat nog of is nog niet geheel verdwenen; zoo wil zekere kleermaker ROELF BORCHELD van 't Vledderveen onder Oostwedde, met vrouw en kroost met 14 dagen de reis naar Amerika aannemen.

— Den 14den dezer, des namiddags te één uur, werd er plotseling brand ontdekt in de schuur der behuizing van H. BOOMPAAL, te *Termunterzijl*. Door de buitengewone droogte en den sterken wind grepen de vlammen zoo snel en hevig om zich heen, dat aan geen blusschen te denken viel, terwijl de bewoners nauwelijks den tijd hadden in allerijl het brandend gebouw te ontvlugten, zoodat er genoegzaam niets heeft kunnen geborgen worden. Een varken, een konijn en twee kanarievogels zijn mede in de vlammen omgekomen. Ofschoon het gebouw en de losse goederen van den eigenaar verwaarborgd zijn, is de schade voor dezen echter aanzienlijk; terwijl de medebewoner, de bejaarde JAN H. DE VRIES, er alles bij heeft verloren. Het gemeentebestuur heeft dezen dan ook vergund eene collecte te doen, ten einde door de hulp van zijne goede medeburgers in staat te worden gesteld, zich het allernoodzakelijkste weder aan te schaffen, waartoe hij anders buiten staat is.

De oorzaak van den brand is ten eenenmale onbekend. Gelukkig was en bleef de wind gunstig, anders waren de gevolgen voor Termunterzijl niet te berekenen geweest.

Sir Charles Napier over Britsch-Indië.

In het jaar 1846 opende Engeland zijn krijgstogt tegen de magtigste en strijdhaftigste der nog onderworpen Indische staten in het door ALEXANDER van Macedonië klassiek geworden land van Indië tusschen Perzië en het Britsche Hindostan. De oorlog tegen de Scheiks was in het begin niet gelukkig. Het gebeurde dat de inboorlingen in een open veldslag zonder bijzondere gunstige omstandigheden een Britsch leger zoo niet verslogen, dan toch in ontzag hielden. Voor de eerste keer sedert eeuwen ontmoetten de Engelschen in dit land een vijand, die door moed, geschiktheid, toerusting eenigermate op gelijke stelling aanspraak konden maken. Niet gering was dan ook de schrik over den daar gevonden wederstand. De geheele natie eischte eenstemmig, dat er krachtige maatregelen genomen moesten worden om den slechten indruk der geledene moreele nederlagen weder uit te wisschen. De regering, de O. I. compagnie, het parlement, de pers verlangden allen om het zeerst, dat de beste generaal dien men had, naar Indië gezonden zoude worden. Op raad van den hertog VAN WELLINGTON werd sir CHARLES NAPIER gekozen. De hertog wist bij eigen ondervinding, dat in Indië een krijgsman noodig was, die tevens heerser hervormer was. Sir CHARLES NAPIER was beide in hooge mate. Hij nam het opperbevel over het Indische leger op zich, doch voordat hij nog op de plaats zijner bestemming aankwam, was de oorlog met de Scheiks reeds ten einde gebragt; de generaals HARDINGE en GOUGH hadden den vijand in eenige veldslagen geheel verslagen en hunnen zegerijken intogt in Lahore gehouden. Een algemeene dankdag werd in Engeland gehouden voor deze overwinning. Men voorzag toen niet, hoe duur deze overwinning na een tiental jaren aan Engeland te staan zoude komen. Want ongetwijfeld was deze overwinning de oorzaak, dat de militaire hervormingen schipbreuk leden, waarmede generaal NAPIER zijne betrekking aanvaardde. Men was in moeijelijke dagen ontvankelijk voor heilzame veranderingen, maar toen het oogenblikkelijk gevaar voorbij was, stiet sir CHARLES NAPIER overal op onwilligheid en tegenstand. Sir CHARLES legde zijn opperbevel neder zonder veel uitgewerkt te hebben en gebruikte nu zijn ledigen tijd om met de pen tegen de Indische misbruiken te velde te trekken. Uit de gebreken en misbruiken, welke hij zonder verschooning bloot legt, maakt hij met eene opmerkelijke zekerheid de gevolgtrekking: In een twaalftal jaren zal eene militaire revolutie de Engelsche heerschappij in Indië bedreigen, misschien ten val brengen. Zijne scherpzinnigheid gaat zelfs zoo ver, dat hij de legers van Bombay en Madras aanwijst als die, waarop men het best zoude kunnen bouwen. Van de massa der bevolking vreest hij niets; zij zal slechts van meester verwisselen, zooals zij eeuwen her gewoon is. Zij is veeleer den Europeanen genegen dan omgekeerd, en de Europeanen hebben ongelijk hunne beste vrienden in het land weerloos te laten en alleen de hoogere kasten in de gelederen van het leger op te nemen. De inlandsche soldaten, zegt NAPIER, zullen eens de heerschappij terugverlangen, welke men aan hunne kaste ontnomen heeft.

En het is juist zoo gebeurd. De Indische opstand is geen wanhopige opstand van gemartelde slaven tegen hunne onderdrukkers; maar het is eene poging van hen, die vóór de Engelschen het volk onder het juk gebragt hadden, om zich

lastige vreemdelingen te bevrijden, die een einde hebben aan hunne vroegere heerschappij.

Uit het onderstaande tafeltje kan blijken de toenemende opbrengst der nieuw gegraven vaarten in Overijssel. Deze was volgt in

	1856 en	1857:
in Maart	f 1534	2159
» April	- 1891	2253
» Mei	- 1474	1881
» Junij	- 1272	1045
» Julij	- 1462	2255
te zamen ..	f 7633	9593

De opbrengst over vijf maanden van 1857 is dus 1960 meer of ruim 25 pCt. hooger dan over diezelfde maanden van 1856, en zulks niettegenstaande in Mei en Junij l.l. de vaart in het belangrijkste kanaalvak ééne maand gestremd was, wegens verdiepingswerken. Bij ongestremde vaart zou natuurlijk het verschil belangrijker zijn geweest.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

De beroeping van ds. BROUWER, als predikant bij de Herv. gemeente te Veendam, is door Z. M. goedgekeurd.

— Te Katwijk aan Zee is beroepen ds. WITTEVEEN, pred. te Emmelo, en te Polsbroek ds. VIËTOR, pred. te Dantumawoude.

— Te Bennebroek (bij Haarlem) is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. TE WINKEL, naar Rotterdam, met eenparigheid van stemmen, tot herder en leeraar beroepen, de heer DE MAZURE, pred. te Drempt.

— Het vonnis van het klassikaal bestuur van 's Gravenhage, — dat, uitspraak doende in de zaak der bekende aanklagt, door de heeren predikanten VERHOEF, DU CLOUX en KRAAIJENBELT, tegen dr. J. C. ZAALBERG, P.z., pred. te 's Gravenhage, ingebragt, de aanklagers ontvankelijk verklaard, en daarop hunne aanklagt als onregtmatig afgewezen had, en waarop de aanklagers appél van die uitspraak aangeteekend bij 't provinciaal kerkbestuur van Zuidholland, — is door gemeld kerkbestuur, ter laatster instantie beslissende, *vernietigd*, op grond, dat de aanklagers hadden moeten verklaard worden *niet ontvankelijk* in hunne aanklagt te zijn.

Op Vrijdag den 14den dezer werd te Pieterzijl een zeer belangrijk feest gevierd. De nieuwe school werd op dien dag ingewijd. Te 2 uur des namiddags begon de onderwijzer J. LEUTSCHER met eene publieke les, daarna hield de wel edel achtb. heer burgemeester van Grijpskerk, mr. A. J. HESSELINCK, eene korte maar sierlijke rede, waarin hij het nieuwe gebouw aan den onderwijzer overgaf. De president der comm. van toezigt op het onderwijs, de weleerw. z. gel. heer J. TEN CATE, pred. bij de Doopsgezinden te Pieterzijl, bedankte daarna het gemeentebestuur voor de moeite en zorg, in de stichting van dit gebouw aan den dag gelegd. Ds. POSTEMA van Visvliet dacht in zijne toespraak aan 't oude, bekrompene, ellendige schooltje. De 80 schoolkinderen deden daarna paar aan paar eene wandeling door het dorp, 't welk een fraai gezigt opleverde, daar de jongens met vlaggen en de meisjes met kroonen waren versierd. Rijkelijk werd de levenslustige jeugd van verversschingen voorzien, bestaande in koek, bier, bollen en chocolade. De ingezetenen van Pieterzijl legden, op eene ieders verwachting verre overtroffene wijze, hunne ingenomenheid met dit feest, met de nieuwe school en met het onderwijs aan den dag. Overal zag men vlaggen wapperen en eere bovenal aan de jongelieden die het schoolgebouw zoo smaakvol hadden versierd. Mogt de nieuwe school de kweekplaats worden van veel goeds, dan zullen de zegeningen niet op te noemen zijn die daaruit voortvloeijen!

VLAGTWEDDE-HUIZEN, 18 Aug. Zaturdag j.l. had de algem. jaarl. vergadering van de onderwijzers, ondermeesters en kweekelingen van Westerwolde plaats.

In plaats van door den schoolopz. mr. J. S. G. KONING, werd zij door den onderwijzer BLOKBERGEN van Nieuwe Pekela met eene redevoering geopend. Hij toonde aan, dat na de herziening der grondwet van 1848 viermalen pogingen waren aangewend om eene wet omtrent het onderwijs tot stand te brengen; toonde verder aan het jeugdige van 't onderwijs dat in 1801, 1803 en 1806 was tot stand gekomen, en vergeleek het onderwijs van toen met de veranderingen, welke het later door wetten en besluiten ondergaan had. Vervolgens toonde spreker aan door voorbeelden, dat het godsdienstig schoolonderwijs geenszins van de scholen geweerd werd, maar wel degelijk ook nu nog bestond; terwijl 't leerstellige aan de kerkgenootschappen was overgelaten. De school was goed, zeide spreker, maar de wereld der volwassenen was boos.

(*Ingezonden.*)

Er worden op vele plaatsen tentoonstellingen van vee gehouden, inzonderheid te Haren. — Het bestuur der afdeeling Haren van de maatschappij van landbouw in de prov. Groningen schijnt er een bijzonder behagen in te scheppen om tentoonstellingen te houden, al is het ook dat het bij ondervinding weet, dat er telken keer minder vee voor de tentoonstelling wordt aangegeven. — Tentoonstellingen kunnen nuttig zijn, doordien het doel daarmede is: veredeling en zoodoende verbetering der veesoorten; maar als men ziet, dat dit bij de landbouwers niet den minsten ijver opwekt, zoo als ook blijkt op de laatst gehoudene tentoonstelling te Haren (er dongen slechts drie veulmerries en vijf jonge paarden naar de uitgeloofde prijzen en premiën), dan verwondert het menigeen, dat het bestuur er bij volhardt; want missen tentoonstellingen haar doel, dan wordt het geld nutteloos uitgegeven.

Zal de tentoonstelling misschien dienen tot opluistering der veemarkt? — Volgens het oordeel van velen is zij schadelijk voor de markt zelve.

Zoude het geld, dat er jaarlijks voor tentoonstellingen wordt afgezonderd, voor een gedeelte niet nuttiger kunnen worden besteed? — Kon er ook niet iets anders gedaan worden, en moet alles wat er van wege de afdeeling Haren der maatschappij van landbouw wordt uitgeoefend, uitsluitend te Haren plaats hebben, even alsof er buiten het dorp Haren geene contribuërende leden zijn? — Als het bestuur van genoemde afdeeling over deze vragen eens nadacht en 't besluit mogt nemen om het geld voor een gedeelte op eene andere wijze te besteden, zoo zoude zich verblijden

Een lid van de Afdeeling Haren der Maatschappij van landbouw in de prov. Groningen.

Te dikwijls zijn de dagbladen als opgevuld met artikels van de wandaden der menschheid, om niet voor edele daden een plaatsje te mogen verzoeken en het harte van ieder welgezinde warm te doen slaan. Het schip *Cornelia Alida*, kapit. P. VORENKAMP, van Sappemeer, van Riga naar Brake bestemd, komt dezer dagen de Wezer opzeilen. Wegens tegenwind moest men ankeren. Eenige uren daarna wordt het anker geligt en de veelbelovende jongeling HARM KALK, die iets bij den kluiver te verrigten had, valt over boord in de snelvlietende rivier. De stuurman van genoemden bodem ziet het ongeluk, springt hem van het achterschip, trots den fellen stroom, na, en heeft het geluk hem behouden, hoewel eerst bewusteloos, aan boord te brengen. De tegenwoordigheid van geest, de koenheid en de daaraan gepaarde bedrevenheid van den bedoelden stuurman is ook meer dan eens gebleken binnen deze gemeente; maar zoo met opoffering van eigen leven het grootste gevaar te tarten, dit meenen wij *ware menschlievendheid* te mogen noemen, en wij meenen verpligt te zijn, zijn' naam openlijk en met eere te noemen.

JAN KEINECK is de naam des edelen redders.

SAPPEMEER, 17 Augustus 1857.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 18 *Augustus*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63$\frac{7}{16}$.
Dito Dito	» 3 »	76¾.
Dito Dito	» 4 »	96½.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5 »	75$\frac{13}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½ »	39$\frac{7}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5 »	87½.
Dito Nation. Metall.	» 5 »	77$\frac{13}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼ »	25$\frac{1}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3 »	37$\frac{9}{16}$.
PORTUGAL	» 3 »	46.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5 »	105⅜.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5 »	—
Dito bij *Hope*	» 4 »	88.
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	100⅝.
Dito. 6de serie	» 5 »	101⅝.

LONDEN, 18 *Augustus*. Consols 91¼.

PARIJS, 18 *Augustus*. Fransche 3 pCt. 67.15.

WEENEN, 18 *Augustus*. Metalliek 5 pCt. f 82¼. Nat. Leening f 84⅞. Wissel op Londen f 10.10. Zilver f 5

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 17 Aug. Heden morgen had in het provinciehuis de aanbesteding plaats van 1) *het vernieuwen van de brug te Oterdum in den weg van Appingedam naar de Oostwolderklap;* ingeschreven door R. MEIJER, voor f 3739; C. KUIBCK f 3565 en E. v. D. VOORT f 3335; — 2) *het bouwen van twee steenen duikers in de plaats der houten pomp in de Noorderrijt en der houten brug over de waterleiding bij de plaats Ten Post, op den Finsterwolderpolder, in bovengenoemden weg;* ingeschreven door G. G. HEIKENS voor f 1348; H. DONKER f 1170; C. F. SCHUTLER f 1065 en E. v. D. VOORT f 938.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 14 Aug., *Schuring* Annechiena, Petersb.; *Slager* Jan Hendrik, Rott.; — 15 *v. Driesten* Bellamy, Petersb.; *Alberts* Cath. Annagiena, Bremen.

TEXEL 14 Aug., *Olie* Triton, Banjoew.; *de Jong* Twee Gezusters, Yarmouth; *Valkenier* Luit.-Admr. Callenburg, Arch.; *Panjer* Heilina, Petersb.; — 15 *Barelds* Harmonie en *Schaap* Maria Johanna, Arch.; *Duintjer* Aukje Gepkelina, Dantz.; *Mulder* Harmonie, Riga.

VLIE 14 Aug., *Brouwer* Argo, *v. Driesten* Bellamy, *Koops* Lamchiena, *Bakker* Harmonie, *Boer* Haren en *Croon* Tekla Johanna, Petersb.; *Potjewijd* Alida Elisabeth, Nerva; *Loets* Sara, Riga; *Nieting* Catharina, Christians.; *Scheephuis* Hillechina, Mandahl.

HELVOET 14 Aug., *Maas* Riga, Curaçao; *Renneberg* Hermann Eduard, Petersb.; — 15 *Nepperus* Neptunus en *Peters* Antoinette, Riga.

BRIELLE 14 Aug., *Koning* Geesina en 15 *Waterborg* Karsiena, Petersburg.

BROUWERSHAVEN 14 Aug., *Lion* Star, v. Callao n. Rott.

VLISSINGEN 14 Aug., *Klein* Pieterdina March., Bremen.

BATAVIA 11 Junij, *Kuiper* Adm. Jan Evertsen, Soerab.; *v. d. Meulen* Fanny, King George Sound.

SAMARANG 7 Junij, *Rijken* Maarten v. Rossem, Bat.; *de Boer* Haamstede, Pekalongan; — 9 *Tuk* Nieuw Holland, Bat.

SOERABAYA 7 Junij, *Rietveld* Estafette, 10 *Besier* Salatiga en *Chevalier* Henriëtte, Bat.

PEKALONGAN 11 Junij, *Grim* Amphitrite, Bat.

TJILATJAP 30 Mei, *Hagen* Petron. Catharina, Soerab.

MANILLA 1 Junij, *Leversteijn* Vrijhandel, Singap.

HONGKONG 19 Junij, *Hoek* Walcheren, Cardiff; — 23 *Meester qq.* Adolf v. Nassau, Samarang.

AMOY 6 Junij, *Hoeksma* Gouv.-Gen. Duymaer v. Twist, Singap.

PORT NATAL 29 Mei, *de Witt* Prins Frederik der Nederlanden, Kaap de Goede Hoop.

SIMONS-BAAI 15 Junij, *Marker* Emilie, Cardiff; — 22 *Greefkes* Magdalena, v. Bat. en *Croese* Peking, v. Akyab, n. Amst.

ST. HELENA 25 Junij, *Visser* President van Buren, v. Bat. n. Rott.; — 3 Julij, *Rolufs* Telegraph, v. Padang en *Zeeman* Amerika, v. Tjilatjap, n. Amst.; — 5 *v. Rossen* Tollens, v. Akyab n. Falmouth.

Bij ST. HELENA 27 Junij, *Verschuur* Maria Anna, v. Rangoon n. Falmouth.

BUENOS AYROS 5 Junij, *Sybrandi* Louise Roelofvienna, Ihlo do Sal; — 11 *v. d. Weijden Jr.* Johanna Hendrika, Rott.; — 26 *Bonjer* Hermine Marie Elisab., Rosario.

MONTEVIDEO 10 Junij, *Wieringa* d'Ommelanden, Hamb.; — 15 *de Vos* Christiaan Louis, Amst.; — 28 *Mooi* Elisabeth, Hamb.

RIO DE JANEIRO 2 Julij, *Meijer* Zeevaart, Cette; — 10 *Mellink* Waalstroom, Liverp.

FERNAMBUCK 12 Julij, *Sonneveld* Wilhelm. Maria, Antw.

NAPELS 14 Aug., *Huges* Sperwer, Amst.

LIVORNO 6 Aug., *v. Emmen* Helena Brons, Napels.

LONDEN 12 Aug., *Boontje* Friesland, Workum; *Mulder* Gesina, 13 *Mooi* Onderneming, 14 *Biese* Alida Hendrika en *Schuring* Antje Schuring, Petersb.; *Huisman* Anja Sietsia, Gothenb.

Bij DEAL 12 Aug., *Ouwehand* Willem de Clercq, v. Rott. n. Soerab.; 13 *Wildeboer* Felicitas, v. Amst. n. Havana.

DOUVRES 13 Aug., *v. d. Borden* Visscherij en Handel, v. Pitea n. Lissabon.

Bij DOUVRES 13 Aug., *v. Duijn* Marinus Willem, v. Rott. n. Bat.

Bij HASTINGS 5 Aug., *Koch* Plata, v. Amst. n. Surin.

Bij GOUDSTAART 10 Aug., *Bennink* Nieuwland, v. Rott. n. Bat.; 11 *Verginius* Nassau, v. Amst. n. Bat.; *Hoekstra* Stad Stavoren, v. Amst. n. Suriname.

Bij PLYMOUTH ...., *de Ruiter* Cadzandria, v. Haiti n. Zierikzee.

NEWPORT 11 Aug., *Graadt v. Roggen* E. W. van Dam v. Isselt, Amsterdam.

SWANSEA 12 Aug., *v. d. Hoef* Sophia Elisab., Amst.

LEITH 12 Aug., *v. d. Gaast* Baudina, Harl.

NORTH SHIELDS 12 Aug., *Mooi* Ettje en *Uil* Catharina Vroom, Gron.; — 13 *Schortinghuis* Gesina, Huelva; *van Reen* Vereeniging, Duinkerken.

SUNDERLAND 11 Aug., *de Weerd* Java Coerier, Amst.

LYNN 12 Aug., *de Vries* Margrietha Eliza, Memel.

HAMBURG 14 Aug., *Bartels* Gezina, Amst.; *Garms* Anna Margaretha, Bremen.

BRUNSHAVEN 14 Aug., *Gort* Vrouwina Steenhuizen, Christiania; 15 *Dost* Margaretha, *Mulder* Goede Verwachting en *Tonckens* Onderneming, Zwolle.

BREMERHAVEN 12 Aug., *Strootman* Bertha Victoria, Petersb.; — 13 *Kramer* Rensina, Dantzig.

KOPPENHAGE 12 Aug., *Tinkler* Elise en *de Boer* Geesina, v. Petersb. n. de Maas; *Giezen* Libra en *Bakker* Jonge Lieffert, v. Petersb. n. Amst.; *Niemann Jr.* Arendina, v. Riga n. Gend; — 13 *Prak* Jhr. van Slochteren, Zwolle.

DANTZIG 10 Aug., *Dijkstra* Geert. Harmina, Lond.

Vertrokken.

AMSTERDAM 15 Aug., *Beckering* Atalante, Livorno; *Kramer* Pietertje, Hamb.

TEXEL 14 Aug., *Stenders* Stad Workum en *Gouda* Egm. aan Zee, Lond.; — 15 stuurm. *Noordzij* Ned. oorl.-kotter Vlinder, Vliss.

VLIE 14 Aug., *Hendriksen* Concordia, Frederikstad; *de Boer* Geesina en *v. d. Leij* Albert van Panhuys, Petersb.

BRIELLE 14 Aug., *Eisinga* Cath. Charlotta, Koppenhage; — 15 *Kostert* Dankbaarheid en *Samson* Margar. Elisa, Newc.

MAASSLUIS 15 Aug., *Kruithof* Courier, Lond.

BATAVIA 9 Junij, *Hoffman* Fop Smit, Rott.; *Drayer* Louiza Jacoba Johanna, Hongk.; *Zack* Kon. Ned. Yachtclub, Soerab.; — 11 *Zweede* Hugo Grotius, Rott.; — 15 *Jaski* Stad Utrecht, Amst.; — 16 *Oldendorp* Kijkduin, Soerab.; — 17 *Schut* Walvisch, Samar.; — 18 *Hartmans* Cath. en Theresia, Onrust; — 19 *ten Zeldam Ganswijk* Billiton, Soerab.; — 20 *Zuurdeeg* Metalen Kruis, Soerab.; — 21 *Herderschee* Amsterdam, China; — 24 *Bart* Prins Maurits, Amst.

TAGAL 9 Junij, *Ouman* Anna Digna, Japan.

SOERABAYA 13 Junij, *v. d. Meer v. Kuffeler* Burgemeester van Reenen, China.

PANGOOL 4 Junij, *Noordziek* Twee Jeanne's, Prigie.

SUMANAP 2 Junij, *Kramers* Resident van Son, Tjilatjap.

TJILATJAP 4 Junij, *v. d. Hoff* Whampoa, Rott.

MANILLA 3 Junij, *Hofstee* Wassenaar, Lond.

HONGKONG 15 Junij, *Hus* Arend, Bat.; — 17 *Arends* Amicitia, Bangkok; *Siedenburg* Anna Jantina, Bat.

MACAO 12 Junij, *Muller* Albrecht Beyling, Singap.; — 20 *Bouman* Adm. van Kinsbergen, Bat.

RANGOON 4 Junij, *Wulp* Stad Schiedam, Falmouth.

AKYAB 6 Junij, *Wessels* Sophie, Falmouth.

SIMONS-BAAI 17 Junij, *Lindeman* Kenau Hasselaar, v. Bat. en *Koenen* Lourens Kester, v. Banjoew., n. Schiedam; beide na volbragte reparatie.

MONTEVIDEO 27 Junij, *de Groot* H. Vincentius v. Paula, Callao.

RIO DE JANEIRO 9 Julij, *Nepperus* Mercurius, Bat.

TERRANOVA 6 Julij, *Scholtens* Baron v. Hall, Dordr.

LICATA 6 Julij, *Manneken* Kleinkinderen, Amst.; — 31 *Wijgers* Johannes Hermanus, Falmouth.

GIRGENTI 14 Julij, *Ketelaar* Hazard, Rott.

FALMOUTH 13 Aug., *Vierow* Theodora Josina, v. Jacmel n. Altona.

LIVERPOOL 13 Aug., *Hazewinkel* Delia, Petersb.

CUXHAVEN 14 Aug., *de Jonge* Jantje Meijer, Buenos Ayres; *Prins* Heerenveen, Petersb.

ODENSEE 5 Aug., *van Sluis* Onderneming, Hamb.

PILLAU 13 Aug., *Klein* Concordia, Bjorneburg; *Pijbus* Geertruida, Engeland.

MEMEL 11 Aug., *Feddes* Metta Gesina, Holland; *de Vries* Erstina Alida, Sappemeer.

In lading.

RIO DE JANEIRO 15 Julij, *Bouwmeester* Loopuit, Kanaal.

LIVERPOOL 13 Aug., *van Sluis* Gesina, Petersb.

Zeilklaar.

RIO GRANDE 22 Junij, *Molema* Paulus en *Huizinga* Elisabeth, Falmouth.

LONDEN 14 Aug., *Joosten* Neptunus, Riga.

LIVERPOOL 12 Aug., *Voorendijk* Antonia Petron., Sydney; *Salm* Joan Melchior Kemper, Bat.; *Korte* Margaretha, Petersb.

GRONINGEN, 18 *Aug*. Voor het eerst na de heropening der vaart naar het Reitdiep, arriveerde alhier gisteren het nieuwgebouwde schoonerschip Adriaan Georg, groot 115 last, kapit. *W. Bontekoe*, van Sappemeer, gebouwd op de werf van den heer *W. C. Wildervank*, te Hoogezand, en heden de nieuwgebouwde galjoot Geerdina, groot 90 last, kapit. *Hm. J. Nieboer*, van Veendam, gebouwd op de werf van *H. J. Boerema*, te Martenshoek.

DELFZIJL, 15 Aug. Binnengekomen den 14den, *Slik* Jonge Willem en *Heins* Hendrika, Landschapsp.; *Albers* de 5 Gebroeders, Essens; 15den *Schoe* Amicitia, Riga; *v. d. Werff* Alida, *Middel* Bouwina en *Middel* Trijntje Doornbos, Noorw.; *Dirks* Fenna en *Forma Jr.* Jantje, Emden; *de Lange* de 2 Gezusters, Landschapsp.; *Finke* Trinette, Laurvich; *de Jonge* Jantina Engelina, Noorw.; *Schelts* Catharina, Tomsberg.

Vertrokken den 14den, *Zeven* Concordia en *van Wattum* Jantina Hendr., Noorw.; *Oetzes* de Hoop, Emden; *Molenkamp* Aaltje, Pruiss. Polder; *Mulder* Vr. Anna, Norden; *Poppen* Nanny Johanna, Emden.

HARLINGEN, 17 Aug. Binnengekomen den 11den, *Burghardt* de Noordster, 13 *Nieting* Catharina en 14 *de Groot* Drie Gezusters, Noorw.; 15 *v. d. Wal* Helena, *Boswijk* Hendrika, 16 *Oldenburger* Mintuna en *Kok* de Newa, Frederikstad; *Schaap* de Jonge Bernard, Riga.

Vertrokken den 11den, *Petersen* Antonette, Altona; — 12 *Hendriksen* Concordia, Noorw.; — 13 *Fok* Bertha Johanna, Amst.; — 14 *Weima* Stad en Lande, *Abrahamsen* Argo, *Christensen* Minerva en *Unger* Maria en Fanny, Noorw.; — 15 *Beckius* Margaretha, Amst.; 16 *Helmers* Stad Steenwijk, Memel; *Berg* Twee Vrienden, Holmstrand; *Ruiten* Verwachting, Newc.

OOSTMAHORN, 17 Aug. Ter reede gearriveerd den 13den, *Visser* Anna Sophia, Stettin; — 14 *Mulder* Johanna Elisab., Larwig; — 15 *Rienks* Nicolaas Theodorus, Tonsberg; *Eilst* Jantje Eikema, Dantz.; *de Vries* Hoop op Welvaart, Papenb.; *Heijnen* Concordia, Leer; *de Jonge* Sjoukina, Koningsb.; *v. d. Meulen* Hillegonda Maria, Tonsb. *Kuipers* Grietje Huisman, Narva; — 17 *Dekker* Het Vertrouwen, Koningsb.; *Buisman* de Vr. Catharina, Hamb.

Vertrokken den 15den, *Bijl* Elisabeth, avont.; *Kroos* 3 Gebroeders Amerika en *v. Sluis* Annegina, Yarmouth; — 16 *Drewes* Tjakkien, Newc.; — 17 *Katt* de Stad Emden en *Jurjens* Antina, Emden.

ZOUTKAMP, 18 Aug. Binnengekomen den 15den, *Mulder* Johanna Elsiena, Noorw.; — 16 *Kuiper* Grietje Huisman, Nerva; *Jonker* Esperanse, Dantz.; *de Jonge* Sjoukina, Koningsb.; *Eilts* Jantje Eikema, Dantz.; — 17 *Brouwer* Agina Undina, Koningsb.

Vertrokken den 16den, *ten Oever* de jonge Johanna, Hamb.

Zeilklaar den 15den, *v. d. Veen* Sappemeer en *Blouw* Annegina, op avontuur.

SINGAPORE, 2 Julij. Het schip Luit.-Adm. Stellingwerf, kapit. *Mispelblom Beijer*, van Samarang naar Singapore, hetwelk tusschen Banka en Riour is gezonken, is met de inhebbende lading voor 500 doll. verkocht; van de aan boord zijnde specie, ten bedrage van ongeveer 30,000 dollars, is niets geborgen.

De Sond gepasseerd.

11 Aug. *Stuit*, Geerdina, v. Narwa n. Rye, m. hout.
12 —— *Borgman*, Corn. Dasse Viëtor, v. Riga n. Horten, m. hout.
Schuur, Jonkvr. Elisabeth, v. Narwa n. Harl., m. hout.
de Boer, Epimachus, v. Pillau n. Holland.
Geelmuiden, Cath. Johanna, v. Narwa n. Duink., m. hout.
Helmers, Dolphijn, v. Pitea n. Harl., m. teer.
Dijk, Barend, v. Riga n. de Maas, m. granen.
Breeland, Lemina Arentina, v. Cette n. Petersb., m. olie.
Schenk, Ida en Cornelia, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
13 —— *Hannema*, Harlingen, v. Riga n. Harl., m. hout.
Brouwer, Noordstar, v. Riga n. Schiedam, m. gerst.
Korfker, Anna Martha, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Visker, Johannes Herm., v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
14 —— *Corporaal*, Vr. Martha, v. Riga n. Zwolle, m. haver.
Oldenborg, Geertruida, v. Riga n. Frankrijk.
v. d. Veen, Maria J. J. Barend., v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
de Jonge, Bouw. Mensinga, v. Pernau n. Hull, m. lijnzaad.

De wind was den 11den Aug. stil; den 12den stil, N.O.; den 13den stil, N.O.; den 14den stil.

Berigt voor Zeevarenden.

EMDEN, Aug. Op het westland van het eiland Borkum, ongeveer midden tusschen de beide hoogere bakens welke daar altijd geweest zijn, is een kleine baak 40 Hannoversche voeten hoog opgerigt, die dienen zal als een baak voor het rifgat. De buitenton van het rifgat, de nieuwe houten baak en de lichttoren op Borkum liggen in ééne lijn.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 16 Aug., *Fortuin* Cornelia, Lond.; *Meijer* Margretha, Newc.; *Schut* Jacob Synes, Nerva; *Mulder* Feika Jantina en *Metz* Vier Gebroeders, Riga; *Jonker* Johanna Christ., Koningsb.; *Broekema* Ida Hillechina, Dantz.

VLIE 14 Aug., *Braamhorst* Orion en *Winter* Geertr. Cath., Petersb.; *Duin* Jantina Frouw., Riga.

HELVOET 16 Aug., *Donema* Renske Hooites, Petersb.; *Bekkering* Gesina, Arendsb.; *Mellema* Anthonie, Riga.

LONDEN 15 Aug., *Menses* Jonkvr. Marie, Nerva.

Bij DOVER 13 Aug., *Spijkman* Hendr. Margar., v. Amst. n. Venetie; *de Boer* Ida Maria de Raadt, v. Vliss. n. Bat.

Bij LEZARD 10 Aug., *Burggraaff* Gezina, v. Amst. n. Bat.

AMOY 16 Junij, *Wagner* Neerl. Inlië, Ningpo.

Vertrokken.

TEXEL 16 Aug., *de Jong* Petrus Jacobus, Venetie.

VLIE 14 Aug., *Mooi* Tiessina, *de Jonge* Hendrika en *Nieboer* Martha, Petersb.; *Potjewijd* Alida Petron., avont.

BRIELLE 16 Aug., *v. d. Wall* Geerdina en *Schummelketel* Johanna Maria, Petersb.

BREMERHAVEN 15 Aug., *Huisman* Aurora, Amst.

KIEL 14 Aug., *Meeter* Philippus Corn., Dantz.

SWINEMUNDE 13 Aug., *Feddes* Trientje, Kiel.

PILLAU 12 Aug., *Pijbes* Geertruida, Engeland.

BOLDERAA 9 Aug., *v. Sluis* Tjakkiena, Holland.

Zeilklaar.

NEWCASTE 14 Aug., *Kikkert* Voorwaarts, Saramacca; *v. d. Woude* Annegina, Koppenh.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 13 Aug. Naar Groningen f 18 per last hout.

288ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Derde Klasse.

1*ste Lijst*. No. 7708, 10767 en 17502 ieder f 1000; no. 5243 f 400; no. 268, 891, 6094, 6349, 14601, 19190 en 19606 ieder f 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbroed.

GRONINGEN, 17 *Augustus* 1857.
4 Nederl. ℔ 39 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 18 *Augustus*.

TARWE.			GERST.				
Oude	70 ℔	f	Wtr. 1857	54 ℔	f 5,55	Zw. Voer	40 ℔ f 3,80
Oml. 1856	66 -	7,65	-	56 - -	5,95	- -	42 - - 4,00
- -	68 - -	8,45	-	58 - -	6,35	- -	44 - -
- -	70 - -	9,25	Zomer	54 - -		BOONEN.	
- Old.	66 - -	7,40	-	56 - -			
- -	68 - -	8,20	N. Knobbe	60 - -	5,65	Paardeb.	f 7,25 a f 8
- -	70 - -	9,00	-	62 - -	6,30	Gr. Erwt.	f
ROGGE.			HAVER.			Grauwe dito	f
Inland.	60 ℔	f 4,75	Dikke	36 ℔	f		
-	62 - -	5,35	-	38 - -	3,70	ZADEN, ENZ.	
-	64 - -	5,95	-	40 - -	3,95		
-	66 - -	6,55	-	42 - -	4,20	Old. Koolz.	f 13 a f 14,10,30
N. 1857	68 - -	7,15	-	44 - -	4,40	Oml. dito	f 12 a f 14,25,60
-	70 - -	7,65	-	46 - -	4,60	Zomerzaad	f
BOEKWEIT.			-	48 - -	4,80	Aveelzaad	f
Gr. Zd.	60 ℔	f 4,90	-	50 - -	5,00	G. Mosterdz.	f
- -	62 - -	5,40	Witte Voer	36 - -	3,50	Lijnzaad	f
- -	64 - -	5,90	- -	38 - -	3,70	Dederzaad	f
- Zw. -	60 - -	4,75	- -	40 - -	3,90	Gr. Gort	f 9,25,50
- -	62 - -	5,25	N. Zw. -	36 - -	3,40	Parel dito	f 13 a f 15
- -	64 - -	5,75	- -	38 - -	3,60	Raapolie per vat	f 47
Veen	64 - -	5,65					

Tarwe bijna zonder handel. — Rogge slepend afgaande. — Boekweit 20 cent lager. — Gerst door schaarschheid hooger verkocht. — Haver stil. — Boonen als voren. — Koolzaad over 't geheel met geringe kooplust en was iets lager nog moeijelijk te plaatsen, de aanvoer bedroeg ongeveer 800 last, hetwelk meerendeels onverkocht is gebleven.

AMSTERDAM, 15 *Aug*. Hennep: Van den nieuwen aanvoer zijn eenige partijtjes aan de markt gebragt; men besteedde voor Riga Poolsche rein, pas en uitschot f 70 en Petersb. halfrein f 62.

AMSTERDAM, 17 *Aug*. Poolsche Tarwe tot ruim vorige prijzen met meer handel; verkocht: 126, 127, 129 ℔ witb. Pools. f 365, f 375, f 380; 126, 127, 128 ℔ b. dito f 340, f 350, f 355. — Rogge prijshoudend, bij partij gedaan: 120 ℔ Pruis. f 208; 118 ℔ Petersb. f 198 en bij gerijven: 122 ℔ Brab. f 220; 120 ℔ Pruis. f 212. — Gerst in een doen: 103 ℔ n. Friesche Winter f 193. — Inlandsche Boekweit f 10 lager; de omgang was weder gering: 120 ℔ Amersf. f 257.

Koolzaad williger: Holst. 70, 76½ p. vl.; Haarlemmermeer f 13¼; op 9 vat dadelijk en in Aug. 81 p. vl.; Sept. 81½ p. vl.; Oct. 82 p. vl.; Nov. 82½ p. vl.; April 83 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering williger: op 6/w. f 48,25; vlieg. f 47; Sept. f 46,75 a f 47; Oct. f 47 a f 47,25; Nov. f 47,50; Dec. f 47,50 a f 47,75; Mei 1858 f 47,50. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering williger en op latere maanden met weinig of geen verkoopers: op 6/w. f 43,25; vlieg. f 42; Sept. f 41,25 a f 41,75; Oct. f 42,25; Nov. f 42 a f 42,75. — Hennepolie op 6/w. f 51; vlieg. f 49,75. — Raapkoeken f 88 a f 92. — Lijnkoeken f 11¼ a f 14.

SCHIEDAM, 15 *Augustus*. Moutwijn f 20,75; Jenever f 26,25; Amst. Proef f 27,50.

LONDEN, 14 *Aug*. De graanmarkt was heden matig bezocht. Inl. Tarwe bedong 1 sh. avans op de notering van Maandag; vreemde was meer gevraagd tot dezelfde verhooging. Gerst op de prijzen van Maandag traag van de hand gaande. Boonen en Erwten onveranderd. Puike Haver bedong de volle vorige koersen.

Van den 17*den*. Nieuwe Tarwe 3 sh. hooger, jar. vast en met ruimen toevoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 18 *Aug*. De prijs der boter was heden: 1ste soort Grasboter de ¼ ton f 44; 2de soort f 42.

AMSTERDAM, 17 *Augustus* De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche f 49 a f 51; Kuinder f 48 a f 49; Kamper f 48 a f 50; Deventer f 44 a f 47; Zwolsche f 48 a f 50.

LONDEN, 15 *Augustus*. De aanvoeren van Boter gedurende de afgeloopen week bestonden uit: van Harlingen 3339 vs., Havre 958, Ostende 313, Antw. 40, Hamb. 16, Schiedam 34, Lagos 14. Vreemde Boter goed gevraagd. De noteringen zijn: beste Friesche 112 a 114 sh., surplus 102 a 106 sh., 2de kwal. 88 a 96 sh., beste Hollands. 80 a 84 sh., Kamper en Zwolsche 104 a 110 sh., Bosscher 72 a 76 sh., Groninger 96 a 102 sh., Emden en Leer 100 a 102 sh.; Holst. en Kiel 104 a 112 sh., Fransche 78 a 80 sh.

LONDEN, 17 *Augustus*. Friesche Boter 113 sh., Gron. 87 sh.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 18 *Aug*. Aan de veemarkt waren heden ongeveer 80 runderen aangebragt, grootendeels van goede kwaliteit, waarvan veel onverkocht is gebleven; vroegmelkte koeijen van f 100 tot f 150; dito vaarsen van f 80 tot f 120; — schapen ruim ter markt, doch met weinig handel; — varkens ruim aan en de verkoop willig, ouden van f 26 tot f 50; jongen van f 8 tot f 25.

— Op de gisteren gehouden paardenmarkt was de aanvoer tamelijk, de kooplust voor de werkpaarden was williger, zij werden verkocht van f 170 tot f 280; de beste soort van f 300 tot f 400 en hooger.

LEEUWARDEN, 16 *Aug.* De aanvoer van vette runderen bestond in 170 stuks, hierin de handel iets lager dan de vorige week; kalf- en melkkoeijen ruim 400 stuks, hierin de handel zeer traag en lager dan voren en ook veel onverkocht gebleven; vette kalveren ruim 100 stuks, deze handel iets beter; vette schapen 425 stuks, dit artikel slap, prijzen als voren; vette varkens ruim 100 stuks, in dezen de handel als voren; dito jonge magere varkens ruim 300 stuks, in dezen de handel zeer willig.

LONDEN, 14 *Aug.* De veemarkt was slechts matig voorzien en de beesten niet puik; de prijzen waren vast op notering van j.l. Maandag.

LONDEN, 17 *Augustus.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 4136 runderen, 320 kalveren en 24,620 schapen; over het geheel was de stemming iets beter.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 17 *Augustus.*

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{3}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{5}{8}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{1}{2}$; Dito Buitenl. £ 85 3 pCt. $42\frac{5}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 46; Dito 1856, 3 pCt. $45\frac{3}{8}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co., 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{3}{8}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 102. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $75\frac{13}{16}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{3}{8}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{7}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{3}{4}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{1}{4}$.

ADVERTENTIEN.

Programma.

De **COMMISSIE** belast met het regelen der **feestelijke herdenking van Groningen's bevrijding in 1672**, heeft het genoegen, ter kennis van hare Stad- en Gewestgenooten te brengen, dat de aanstaande **GEDENKDAG** (VRIJDAG den 28sten Augustus) op de volgende wijze zal worden gevierd:

1) Des morgens te 10 uur zal er een GODSDIENSTIG MUZIJKFEEST plaats hebben in de Martinikerk, waarbij als Spreker zal optreden de Heer Ds. MOLTZER.

2) Te 10 uur. KEURING van het schoonste Span INLANDSCHE PAARDEN, voor de Societeit van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE.

3) Te half 3. HARDDRAVERIJ buiten de Ebbingepoort.

4) Te half 7. Eene TOONEELVOORSTELLING in den Schouwburg, terwijl er te gelijker tijd MUZIJK wordt gegeven in de Societeit *de Harmonie.*

5) Te 10 uur. VERLICHTING van een TRIUMFBOOG door GAS, voor de Korenbeurs op de Vischmarkt. Hierbij zal de MILITAIRE MUZIJK zich gedurende een uur doen hooren, terwijl er tijdens die Gasverlichting, van wege de COMMISSIE, eenige VUURWERKEN zullen worden ontstoken op de Groote Markt.

De BEWIJZEN van TOEGANG voor de Kerk, à 25 Cent, en het PROGRAMMA voor die gelegenheid, à 5 Cent, worden verkrijgbaar gesteld bij Mejufvrouw BONTEKOE en bij den POLITIEMEESTER van Martini Kerk; terwijl de BEWIJZEN van TOEGANG voor de Harddraverij, à 25 Cent, te verkrijgen zullen zijn bij Mej. BONTEKOE en op het LAND tijdens de Harddraverij.

De Commissie acht het overbodig hierbij het verzoek te voegen, dat men door het uitsteken van VLAGGEN de Stad een feestelijk aanzien geve, daar ieder Ingezeten of Gezagvoerder van Schepen gaarne het zijne zal bijdragen om het genot van den feestdag te verhoogen.

De Commissie voornoemd:
H. WOLTHERS, *Voorzitter.*
P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
A. VAN CALCAR.
J. DIEPHUIS.
P. HOFSTEDE DE GROOT.
H. LUNSINGH.
J. MEIJER.
U. G. SCHILTHUIS, Jz.
J. J. SORMANI.
H. J. TRIP.
F. DE WITT.
J. SURINGA, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Dr. B. H. J. KOETS,
Weduwn. van A. M. M. UCHTMANN,
met
B. P. J. VAN WENSEN.

LEYDEN, 12 Augustus 1857.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER F. EVERS, geliefde Echtgenoot van

P. W. KOPPIUS.

STADS-NIEUWE-POLDER, 15 Augustus 1857.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, SARA MARIA GOEVERNEUR, van eene DOCHTER.

GRONINGEN, 18 Augustus 1857.

J. J. P. VALETON.

*** Heden overleed, aan eene hartziekte, in den ouderdom van bijna 30 jaren, mijn geliefde Zoon LUBBERTUS HOFSTEE DEELMAN, in leven *Spiegel- en Meubelfabrikant* in de Poelestraat alhier.

Wedw. L. H. DEELMAN.

GRONINGEN, 13 Augustus 1857.

*** Op den 1sten Julij j.l. werd ik in diepen rouw gedompeld, door het overlijden, — ten gevolge eener hevige zenuwkoorts, — van mijne innig geliefde Echtgenoot, T. VAN DER HELM, nadat zij op den 19den Julij te vroegtijdig van eene doodgeborene Dochter was bevallen.

Wij bevonden ons, toen het den Almagtige behaagde mij deze zware beproeving te doen ondervinden, — na een twaalfjarig verblijf in Nederl. Oost-Indië, — op onze terugreis naar Nederland, aan boord van het schip *Nijverheid*, op 21°, 5′ N.Br. en 34°, 39′ W.Lengte.

De vijf mij nagelatene Kinderen zijn alle nog te jong om met mij dit ons onherstelbaar verlies te beseffen.

GRONINGEN, 15 Augustus 1857.

A. C. VAN MAARSEVEEN.

*** Heden overleed ons geliefd eenigst Zoontje REMKO, in den jeugdigen leeftijd van bijna dertien maanden.

GRONINGEN, 15 Augustus 1857.

H. JANSEN.
A. JANSEN—WARNER.

*** ASSEN, 16 Augustus 1857. Heden middag omstreeks een uur overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Zoontje HENDRIK, slechts negen maanden oud.

A. MENNEGA.
R. MENNEGA—RUIBINGH.

AFWATERINGS- EN SCHEEPVAARTKANALEN.

Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven:

Rapport der Commissie ter zake van de indeeling der Provincie in nieuwe *Waterschappen*, opzigtelijk de tegen de daarstelling van het *Waterschap* **Oldambt** en **Fivelingo** ingebragte **bezwaren;** vergezeld van een voorstel der werken, die in dat Waterschap moeten worden uitgevoerd. Prijs 25 Cent.

Nader Rapport van de Commissie benoemd bij besluit der Staten van den 13den Julij 1855, no. 3, belast met het onderzoek van de plannen ter *verbetering der Scheepvaartkanalen en de indeeling dezer Provincie in nieuwe Waterschappen*, en wel speciaal nopens de grenzen en uit te voeren werken in het nieuw op te rigten Waterschap **Westerkwartier.** Prijs 30 Cent.

Vroeger zijn door hen uitgegeven:

STATEN der **MOLENKOLONIËN** gelegen tusschen het Reitdiep en het Damsterdiep, in de vier Kerspelen-, Bellingwolder-, Termunter-, Oterdummer- en Drie-Delfzijlen-Zijlvestenijen en besuiden het Winschoterdiep en den A-stroom, in de Provincie Groningen. Prijs 30 Cent.

Rapport van de Commissie uit den RAAD der Gemeente Groningen en *Missive* van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, betrekkelijk de **verbetering der Kanalen** in de Provincie Groningen. Prijs 50 Cent.

NADERE TOELICHTING van de beschouwingen van sommige door de Staten der Provincie *Groningen* vastgestelde **ontwerpen** ter **algemeene verbetering** der **Scheepvaartkanalen in de Provincie**, van den Heer *H. OORTWIJN*, Kolonel-Ingenieur gepensioneerd met den rang van Generaal-Majoor, Ridder der Militaire Willemsorde 4de Klasse, door *de Staatscommissie*, ter zake van de verbetering en vereeniging der Scheepvaartkanalen enz. Prijs 50 Cent.

Heden voormiddag te 10 uur,

VERKOOP van het **PORSELEIN** en **AARDEWERK** ten Huize van de Wedw. GEERSINGA, in de Oude Boteringestraat alhier.

Mr. J. H. GEERTSEMA, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 24sten Augustus 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, no. 12, met de **VASTE BEKLEMMING** van 20 B., 39 R., 70 E. LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 100 — 00.

II. 2 B., 10 R. **EIGEN LAND**; en

III. De **VASTE BEKLEMMING** van 3 B., 91 R., 20 E. LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 18 — 00. Alles staande en gelegen onder *Hoogkerk* en toebehoorende aan P. P. GERBER en CONS.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. J. H. GEERTSEMA, *Notaris.*

MORGEN AVOND te 7 uur,

ten Huize van den Kastelein T. ALING, te *Helpen*, publieke verkoop van de **BUITENPLAATS *RUSTLUST***, gelegen te *Helpen.*

HEDEN en **MORGEN**, des namiddags van 2—6 uur, te **bezien**, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, tegen betaling van **10 Cent**, ten voordeele van de **Armen** der Gemeente *Haren*, te bekomen ten KANTORE van den Notaris

Mr. J. W. QUINTUS.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DINGSDAG den 15den September 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, staande Westzijde in de Sledemennerstraat te *Groningen*, geteekend letter T nommer 157, door wijlen den Diaconiedienaar W. GLEUNS in eigendom bewoond geweest.

Te bezien op den dag van Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uur.

Mr. E. VAN EERDE, *Notaris.*

Dingsdag den 25sten Augustus

1857, 's morgens te 10 uur, zal, bij de GRIFFE buiten de Oosterpoort bij *Groningen*, publiek worden verkocht:

De **AFBRAAK** van **DRIE HUIZEN** aldaar, bestaande in eenige DUIZEND STUKS STEEN, EIKEN en GREENEN BALKEN, PANNEN, POSTEN, KOZIJNS en RAAMS en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

HEKKEMA en BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers,

op DONDERDAG den 20sten Augustus 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van:

Eene groote partij **NOORDSCHE VUREN en GREENEN BALKEN**, twee nieuw aangevoerde **GREENEN LADINGEN** en eene groote partij **zware JUFFERS, ELLINGS, KOLDERS, ENZ.**

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

*** De Notaris **J. PICCARDT**, te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van den Heer H. E. EDZES, op DONDERDAG den 10den September aanst., des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN, te *Hoogezand*, publiek presenteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke en voor korte jaren geheel nieuw doortimmerde, van vele KAMERS en COMMODITEITEN wel voorziene

HEEREN BEHUIZING

STADWIJK genaamd, ger. lett. D, no. 59, met den smaakvol aangelegden **SPACIEUSEN TUIN**, waarin een fraaije KOEPEL, VIJVERS, TREK- en BROEIKASTEN, vele FIJNE VRUCHT- en OOFTBOOMEN, HEESTERGEWASSEN, zwaar opgaand EIKENBOSCH en lommerrijke WANDELPADEN; — met de afzonderlijk staande **TUINMANSWONING, WAGENHUIS, STALLINGEN** en verdere **GETIMMERTEN**, zamen groot 2 B., 11 R., 90 El; benevens 6 B., 81 R., 10 Ellen uitmuntend **GROEN- en BOUWLAND**, alles bij elkaar staande en gelegen te *Hoogezand*, Noordzijde, en bij den Verkooper in gebruik.

Om te aanvaarden de Behuizing op den 1sten Mei en de Landerijen in den Herfst, beide aanstaande; — de Voorwaarden van Verkoop zullen acht dagen bevorens ten Verkoophuize en ten Kantore van den Notaris ter lezing liggen.

Het Perceel is inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

TE HUUR,

in eene der Hoofdstraten te *Groningen:* eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, zes of zeven KAMERS, KEUKEN, KELDER, ZOLDERS, ENZ. Te bevragen bij den Boekverkooper R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat.

ENGELSCHE BIEREN.

Op FUST van 145 à 150 Kan, of per 100 [...]schen, volgens Prijs-Courant.

Beneden dat getal worden de Prijzen met 10 [...] **verhoogd.**

Bij minder dan 10 Flesch wordt niet gelevert.

GRONINGEN, 17 Augustus 1857.

P. A. REIJNDERS,
Heerestraat, F 326.

2- à 300 BESTE

ENGELSCHE EESTVLOEREN,

zoo goed als nieuw, à 60 Ct. per Stuk, te bekomen [...] M. BOEKHOUDT, Mouter te *Sappemeer*. Brieven fra[nco]

Op den 28sten Augustus en ver[...]

zal bij den ondergeteekende zijn te be[...] à **10 Ct.**, een **buitengewoon vet VARKEN**, gekruisd ras, zwart van kleur, [...] bende eene zwaarte van omstreeks **800** Ned. ponden.

A. GROEN, voor de Ebbingepoort.

Attentie!

Een **ONDERMEESTER** van den **3den R[ang]** vraagt tegen de maand September eene **ONDERMEESTERSBETREKKING** in de Provincie *Gron[ingen]* Onderwijzers hierop reflecterende, kunnen op franko aanv[raag] van dien persoon inlichtingen bekomen bij den ope[nbaren] Onderwijzer

G. OLTHOFF.

NIEKERK (Westerkwartier), 18 Augustus 1857.

VIJFTIEN SMIDSKNECHTEN

kunnen dadelijk, tegen **hoog loon** VAST WERK bekomen aan de IJzer-, Ko[per-] en Metaalgieterij *Welgelegen*, van TEN OE[VER] en KONING, te *Martenshoek.*

Men vraagt een' vluggen **LOOPJONGEN**, bij V. DONNAIJ, S[...] hoedenfabrikant, Pelsterstraat, N° 78.

REVALENTA ARABICA.

Van alle zijden komen de gunstigste berigten in over de [...] nezingen door **DU BARRY'S REVALENTA** [...] kregen; lijders die 20 jaren aan obstructie, maagzuur, [...] selijkheid en slechte spijsvertering geleden hebben, zijn volkomen door genezen; andere die lang kwijnden en ge[...] verzwakt en vermagerd waren, zijn er gezond en sterk [...] geworden; de bleeke, tanige huid der ziekte veranderde [...] spoedig in den frisschen blos der gezondheid; ouden van [...] gen heeft zij weder jong en vrolijk, sukkelende kinderen sterk en tierig gemaakt. Duizenden danken der REVALENTA hunne gezondheid, men leze slechts de Attesten [...] genezingen, in gulle goedhartigheid menschlievend afgegeven om ook anderen den weg ter genezing te wijzen.

De **REVALENTA** is het eenvoudigste en aangenaamste geneesmiddel, omdat het een gezond, voedzaam en lekker [...] is; het goedkoopste, omdat het als zoodanig niets kost; [...] geeft niet meer uit of men op **REVALENTA** of op a[...] voedsel teert; men kan het met de meeste gerustheid gebruiken, en zelfs bij en met alle andere medicijnen nemen. De [Ge]neesheeren kunnen het aanbevelen als eene ligte spijs om [...] te houden.

Het twaalfjarig zoontje van Mejufvrouw VAN DER PLAAT [...] Zieken no. 160, te 's Gravenhage, is door de Revalenta [...] hevige zenuwtoevallen genezen.

Vrouw OOLMAN te Voorst, heeft aan waterzucht gele[den] en aan eene algemeene verzwakking, die haar, in spijt [...] de hulp der knapste Geneesheeren, met den dood dreigde, door de Revalenta is zij volkomen hersteld en heeft [...] vroegere gezondheid en krachten weergekregen.

De Heeren J. A. KLINGER & Co., te Rotterdam, be[...] ten dat eene Dame aldaar, die lang aan eene ziekte [...] kelde, waarvoor geen kruid gewassen scheen, door de Revalenta genezen is.

De kleine Bussen kosten $87\frac{1}{2}$ Cent, — 1 ℔ *f* 2, — [...] *f* $3\frac{1}{4}$, — 5 ℔ *f* 8, — 12 ℔ *f* 16.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. [...] GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. [...] WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GA[...] BEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. [...] KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. VAN CALCAR; *Noordbr[oek]* W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGG[E]; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Stads-Kanaal*, [...] KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veend[am]* S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de beke[nde] Dépôts in de andere Steden.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor j[onge] Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: $12\frac{1}{2}$, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts. [...] 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 [...] *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWE[...] te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in [de] bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

STOOMBOOT EN DILIGENCE

GENAAMD

HARLINGEN.

DIENST TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en *Groningen,*

zonder oponthoud te LEEUWARDEN.

VERTREK VAN

AMSTERDAM,	ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS,	's morgens	te	7 uur.
GRONINGEN,	» » »	's avonds	»	11 »
LEEUWARDEN,	MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS,	's morgens	»	5 »
HARLINGEN,	» » »	»	»	8 »

AANKOMST te ***AMSTERDAM***, ongeveer één uur voor Beurstijd.
» » ***GRONINGEN***, 's avonds ongeveer te 10 uur.

ZOMERDIENST

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen en *Leeuwarden.*

VERTREK VAN

AMSTERDAM, MAANDAGS NAMIDDAGS te 3 uur.
LEEUWARDEN, DINGSDAGS MORGENS te 8 uur.
HARLINGEN, » VOORMIDDAGS te $10\frac{1}{2}$ uur.

KANTOOR te *Amsterdam* **IN** de **Nieuwe Stads-Herberg.**

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.